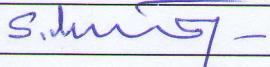
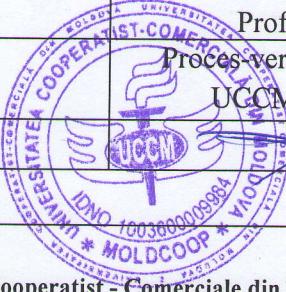

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1 Revizia: 0
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Data: 28.05.2015 Pagina 1 / 12

CODUL DE ETICĂ AL UNIVERSITĂȚII
COOPERATIST-COMERCIALE DIN MOLDOVA

	ELABORAT	COORDONAT și VERIFICAT	APROBAT
Responsabil	Simion MUSTEAȚĂ Prorector		Larisa ȘAVGA Rector al UCCM, Prof. univ., dr. hab.
Data	25.05.2015		Proces verbal nr. 9 al Senatului UCCM din 28.05.2015
Semnătura			

 ISO 9001	Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității	
---	---	---

	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1 Revizia: 0
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Data: 28.05.2015

Pagina 2 / 12

PREAMBUL

Codul de Etică al Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (CE UCCM) reprezintă un ansamblu de reguli și norme etice care reglementează comportamentul onorabil și responsabil al studenților, profesorilor, personalului administrativ și comunității universitare.

Scopul CE UCCM este de a contribui la dezvoltarea persoanelor, care acționează responsabil în toate circumstanțele și de a promova o comunitate bazată pe principiile cetățenilor activi, pe respectul și încrederea reciprocă.

CE UCCM reprezintă un contract moral între studenți, cadre didactice, personalul administrativ și comunitatea academică în întregime, contribuind la coeziunea membrilor ei și la formarea unui climat academic, bazat pe cooperare și competiție corectă și, prin aceasta, la creșterea prestigiului UCCM.

În CE UCCM, sunt stabilite standardele de etică profesională pe care comunitatea academică își propune să le urmeze și sancțiunile care se pot aplica în cazul încălcării acestora. CE UCCM este un document obligatoriu, care derivă din Statutul și Carta UCCM și nu poate substitui regulamentele interne și nici nu poate contraveni acestora.

Prezentul CE UCCM este întocmit în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale legislației în domeniul educației și al muncii, cu respectarea drepturilor omului și a responsabilităților individuale ale membrilor comunității academice.

CE UCCM corelează relațiile pur contractuale ale membrilor comunității UCCM cu încrederea, atașamentul și responsabilitatea lor și este chemat să-i protejeze pe aceștia de comportamente nedemne, necinstitute sau oportuniste.

În contractul individual de muncă, în contractul individual de studii, se va conține o clauză prin care angajatul sau studentul menționează că a luat cunoștință de prevederile CE UCCM și se angajează, sub semnatură proprie, să respecte prevederile acestuia.

CAPITOLUL I. PRINCIPII GENERALE

Art.1. Universitatea Cooperatist Comercială este o instituție publică de învățămînt superior fondată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 367 din 22 iunie 1993 și Hotărîrea Conducerii MOLDCOOP nr. 10/5 din 24 iunie 1993, care pe parcursul anilor s-a stabilit drept un centru educațional și de cercetare modern, ce oferă programe de formare profesională inițială și continuă preponderent în domeniul economic, comercial și realizează proiecte importante de cercetare-dezvoltare-inovare. UCCM este atașată tradiției libertății academice, gîndirii libere, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, democrației și principiului supremăției legii.

Art.2. UCCM respectă demnitatea fiecărui dintre membrii săi și promovează integritatea academică. Membrii UCCM se angajează să contribuie la dezvoltarea democratică și la prosperitatea societății. Profesorii și studenții tind să obțină noi cunoștințe și să împărtășească ideile, cercetările științifice, de ale căror rezultate beneficiază comunitatea în ansamblu.

Art.3. Valorile și principiile promovate în UCCM și a căror realizare efectivă se încearcă să se asigure sunt: **libertatea academică, autonomia personală, dreptatea și echitatea, meritul, profesionalismul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența, responsabilitatea, respectul și toleranța, bunăvoiețea și grija**.

Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova
Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Ediția: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 3 / 12
--	---	--

Art.4. Libertatea academică

(1) UCCM reprezintă un spațiu liber de orice amestec, presiune și constrângere de ordin politic, economic sau religios, exceptând constrângerile de natură legală, etică și științifică, dind dovedă de responsabilitate profesională.

(2) Membrii comunității au dreptul să-și exprime liber și deschis opiniile științifice și profesionale.

(3) Schimbul liber de idei și libertatea de exprimare sunt bazate pe respectul membrilor comunității academice, indiferent de poziția lor în ierarhia profesională, și stimulează creativitatea academică și științifică.

(4) UCCM protejează dreptul la confidențialitate al membrilor săi (studenți, cadre didactice, personal tehnic etc), în toate problemele ce țin de viața lor privată, furnizînd informații referitoare la aceasta, dar cu aprobarea decanatului și a rectoratului și numai cînd criteriile sunt îndreptățite.

Art.5. Autonomia personală

(1) UCCM promovează și garantează membrilor săi un mediu favorabil exercitării autonomiei personale și profesionale. Cadrele didactice au dreptul să elaboreze conținutul curriculumului la disciplina predată conform programelor de studii universitare, să aleagă programele de cercetare, traseele de carieră universitară, oportunitățile, nivelul de recunoaștere la care tind.

(2) Pentru ca autonomia personală să fie reală, UCCM pune la dispoziția publicului larg și a membrilor comunității academice proprii toate informațiile importante privind programele de studii și de cercetare, standardele universitare, concursurile de admitere, concursurile de ocupare a posturilor vacante, corpul profesoral, baza materială, serviciile sociale, etc.

(3) Informații specifice, menționate la punctul (2), se publică în timp util sub diverse forme, incluzînd și paginile web ale universității.

Art.6. Meritul

(1) UCCM asigură recunoașterea, cultivarea și aprecierea meritelor personale și colective care contribuie la realizarea obiectivelor specifice și creșterea prestigiului universității.

(2) Meritul va fi apreciat în funcție de atașamentul și dedicarea față de profesie și studiu, față de UCCM și membrii comunității universitare, în funcție de talent și efort propriu, creativitate, eficiență și performanță.

Art.7. Dreptatea și echitatea

(1) UCCM asigură membrilor săi dreptul la o tratare corectă și echitabilă fără nici o formă de discriminare, exploatare, abuz de putere. UCCM pledează pentru nediscriminare și egalitate de șanse privind accesul la studii; angajare și promovare; eliminarea conflictelor de interes; prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism.

(2) Toți membrii comunității universitare au obligația morală de a preveni și combate, în toate împrejurările, corupția care, generînd favoritism, inechitate, nedreptate, suspiciune, neîncredere și adversitate, slăbește coeziunea și sentimentul apartenenței, viciază climatul universitar în ansamblul său și aduce prejudicii grave imaginii instituției. UCCM ca instituție, sancționează sever darea și luarea de mită (în bani, servicii etc.), traficul de influență și orice alte acțiuni care duc la obținerea unor avantaje nemeritate de către unii candidați la concursurile de admitere, la concursurile de ocupare a posturilor didactice, de cercetare și tehnice, la competițiile de obținere a granturilor de cercetare etc.

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Ediția: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 4 / 12
--	---	--

(3) UCCM adoptă, prin structurile și membrii săi, o atitudine fermă de prevenire a abuzului de putere, pe de o parte și a abuzului de încredere, pe de alta.

(4) UCCM, prin regulamente proprii, adoptă măsuri pentru egalitatea de şanse în accesul la studii, angajare sau programe, eliminând conflictele de interes, corupția și favoritismul. Pe această bază, membrii universității vor fi tratați echitabil, drept și corect.

Art.8. Profesionalismul și competitivitatea

(1) UCCM cultivă un mediu favorabil pentru profesionalism și competitivitate, susține programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la progresul cunoașterii, la formarea specialiștilor competitivi și la creșterea prestigiului instituției în domeniul cercetărilor științifice.

(2) UCCM încurajează și recompensează orientarea spre excelență în activitatea studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor, personalului administrativ și de conducere. Totodată, se va acționa împotriva imposturii, diletantismului (amatorismului), superficialității, dezinteresului și plafonării în activitatea profesională.

(3) Universitatea încurajează, recunoaște și recompensează profesionalismul cadrelor didactice și cercetătorilor care manifestă competență în îndeplinirea tuturor sarcinilor profesionale, solidaritate colegială și loialitate competițională, dedicîndu-se fără rezerve carierei academice, identificîndu-se cu specialitatea în care își desfășoară activitatea și asumîndu-și obligația morală de a contribui semnificativ la pregătirea temeinică a studenților.

(4) UCCM veghează ca toți membrii săi care fac cercetare, dezvoltînd cunoașterea în domeniile lor de interes, să dovedească integritate și competență, să recunoască aportul altor persoane și instituții la cercetarea întreprinsă, să evite conflictele de interes, să răspundă exigenților morale și legale ale cercetării, să accepte dezbatările critice privitoare la rezultatele obținute și să manifeste întotdeauna, onestitate și corectitudine intelectuală.

Art.9. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

(1) UCCM protejează rezultatele creațiilor intelectuale. Recunoașterea și beneficiile aparțin celor care se află la originea unei lucrări științifice, unui manual, unei cărți, teze de doctor, teze de licență, master sau proiect etc.

(2) UCCM condamnă, interzice și ia măsuri împotriva oricărei forme de fraudă intelectuală: plagiatul sau autoplagiatul, copiatul la examene sau alte forme de verificare a cunoștințelor, substituirea lucrărilor sau a persoanelor examineate, distorsionarea voită a rezultatelor unor cercetări, însușirea nemeritată a unor realizări științifice etc.

Art.10. Transparența

(1) UCCM respectă principiul transparenței tuturor informațiilor și deciziilor care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă, corectă și imparțială.

(2) UCCM asigură transparența cu privire la condițiile și regulile de desfășurare a concursurilor de admitere, de licență, de master, de doctorat etc., a concursurilor de ocupare a posturilor, a evaluărilor periodice ale angajaților, a interviurilor și examenelor de promovare, precum și cu privire la orice alte informații legate de criteriile de evaluare, aplicarea acestora, desfășurarea concursurilor, obligațiile posturilor pe care candidații și le adjudecă în urma concursurilor etc.

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1 Revizia: 0
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Data: 28.05.2015 Pagina 5 / 12

(3) UCCM asigură transparența totală cu privire la fondurile pe care ea însăși, dar și alte instituții publice din țară și din străinătate, firme, fundații, persoane fizice etc. le acordă pentru dezvoltarea activităților de învățământ cercetare și administrare.

Art.11. Responsabilitatea

(1) UCCM respectă principiul transparenței tuturor informațiilor și deciziilor care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă, corectă și imparțială. Prin aceasta, se creează premisele egalității de șanse în competiție și accesul echitabil la resursele universitare. Fiecare persoană răspunde pentru acțiunile și faptele sale.

(2) UCCM promovează atât în dimensiunea profesională, cât și în cea civică, pe de o parte, prin orientarea programelor de studii și de cercetare către nevoile societății, iar pe de altă parte prin solicitarea respectării de către membrii săi a standardelor etice și profesionale în toate împrejurările, inclusiv în cele în care reprezintă public instituția.

Art.12. Respectul și toleranța

(1) UCCM pledează pentru crearea și menținerea unui climat academic liber de orice manifestare și forme de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare.

(2) Respectul și toleranța, în mediul universitar, presupun acceptarea argumentului drept unic criteriu de convingere în disputele de idei, în general, și în cele științifice, în particular.

Art.13. Bunăvoiețea și grija

(1) UCCM consideră indispensabile bunăvoiețea și grija, încurajând aprecierea, mândria și recunoștința față de cei merituoși, compasiunea și sprijinul față de cei aflați în dificultate, amabilitatea, politețea, altruismul, înțelegerea, solidaritatea, promptitudinea și optimismul față de toți membrii comunității sale. Totodată, în UCCM, sunt descurajate comportamentele de invidie, cinism, vanitate, lipsă de amabilitate și dezinteres.

(2) Bunăvoiețea și grija nu trebuie să submineze imparțialitatea evaluării și nici să fie invocate ca pretexte pentru obținerea unor favoruri sau avantaje.

(3) Indiferența sistematică, față de cererile studenților și cadrelor didactice, precum și nepăsarea, care afectează major desfășurarea procesului de învățământ sau cercetare sunt sănctionabile, moral și/sau legal, după caz.

CAPITOLUL II. APLICAREA PRINCIPIILOR

Art.14. Realizarea libertății academice

(1) Toți membrii comunității academice își pot exprima liber, în interiorul sau în exteriorul UCCM, opiniile bazate pe competența lor profesională. Este încurajată abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau convingerile religioase.

(2) Orice membru al comunității academice poate să conteste orice decizie a unui organ sau persoane de conducere pe cale ierarhică și la instanțele judecătoarești, în cazul dacă consideră că îi sunt lezate drepturile și libertățile.

(3) Fiecare membru al UCCM trebuie să respecte libertatea și opiniile celorlalți membri.

	Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității	
---	---	---

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Ediția: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 6 / 12
--	---	--

(4) Se interzice:

- a) propaganda cu caracter politic desfășurată în cadrul UCCM;
- b) convertirea religioasă;
- c) promovarea oricărei doctrine sau idei cu caracter rasist, xenofob, șovin, naționalist sau fascist;
- d) defâimarea UCCM de către membrii comunității academice;
- e) lezarea demnității, onoarei și reputației profesionale a membrilor comunității profesionale.

Art.15. Exercitarea autonomiei personale

(1) Toți membrii comunității UCCM au dreptul la autonomie personală și la confidențialitate în problemele care țin de viața lor personală.

În același timp, autonomia personală nu trebuie să atingă drepturile și libertățile academice ale altor persoane, precum și dreptul UCCM la imaginea publică veridică.

(2) Personalul UCCM, care are acces la documente și informații, trebuie să mențină caracterul confidențial și privat al unor astfel de informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să devină publice. Personalul didactic și administrativ are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților și nu va oferi informații decât cu autorizația acestora.

Art.16. Aprecierea și meritul

(1) Meritul reprezintă singurul criteriu de ierarhizare calitativă acceptabilă în UCCM.

(2) Pentru studenți, masteranți și doctoranți, valoarea personală se exprimă prin note / medii obținute în urma verificării și evaluării curente și finale a cunoștințelor, prin rezultatele obținute la diferite concursuri și competiții, implicarea în viața asociativă, acțiuni civice etc.

(3) Pentru cadrele didactice, valoarea personală se stabilește ținând cont de calitatea activităților didactice, acoperirea disciplinelor predate cu material didactic propriu, publicații științifice, activități de îndrumare a studenților, granturi de cercetare, aprecierea studenților etc.

(4) Pentru personalul administrativ și auxiliar, meritul se stabilește în funcție de gradul, complexitatea și calitatea executării atribuțiilor de serviciu specificate în fișa postului.

(5) În cazul personalului de conducere, meritul se stabilește în funcție de eficiența managementului aplicat în domeniul resurse umane, finanțier și logistic, în funcție de crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în UCCM. Un indiciu important de stabilire a meritului personalului de conducere sunt aprecierile studenților, colaboratorilor, organelor ierarhic superioare, atestările instituționale de calitate realizate de autorități și organe abilitate, inclusiv regional-europene și/sau internaționale.

(6) Este interzisă aprecierea meritului după promisiuni sau relații personale.

(7) Responsabilitatea față de standardele de evaluare a meritelor și de aplicare revine conducerii catedrelor, consiliilor facultăților și rectoratului.

Art.17. Nediscriminarea și egalitatea sanselor

(1) În UCCM este interzisă orice formă de favoritism sau tratament discriminatoriu prin dezavantajarea persoanelor în funcție de sex, rasă, etnie, vîrstă, dizabilități, orientare sexuală, naționalitate, religie, categorie socială, stare materială, mediu de proveniență.

 ISO 9001	Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității	
--	---	---

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1 Revizia: 0
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Data: 28.05.2015 Pagina 7 / 12

(2) Discriminarea se sancționează conform legislației în vigoare și instituțional, în funcție de gravitatea abaterii.

Art.18. Prevenirea și eliminarea conflictelor de interes

(1) Conflictul de interes există atunci când interesele personale ale unui membru al comunității universitare intră în conflict cu obligațiile ce reies din statutul său ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea îndeplinirii acestor obligații

(2) Încălcări ale eticii universitare se consideră:

a) includerea și participarea în comisiile de evaluare (la examenele curente, licență, masterat, doctorat), precum și la acordări de premii individuale, la angajarea sau promovarea, evaluarea periodică a performanței profesionale, audit etc., a persoanelor aflate într-o relație de rudenie de gradul I sau II cu candidații sau persoanele care urmează a fi evaluate;

b) evaluarea în mod direct de către cadrele didactice a rуделор de gradul I în vederea examenelor de licență, masterat, doctorat sau în altă formă de studii instituționale;

c) evaluarea de către cadrele didactice a persoanelor cu care întrețin relații personale evidente, de natură să le influențeze conduită academică (stări conflictuale manifeste sau latente, relații clandestine, inclusiv de natură sexuală, orice obligații extrainstituționale care limitează evaluarea și decizia);

d) includerea și participarea în comisiile de evaluare (la examene curente, acordări de granturi, angajare sau promovare, salarizare, premiere etc.) a persoanelor care pot fi influențate de orice alte relații personale, inclusiv de natură financiară, cu candidații (meditații private, relații de afaceri, obligații anterioare).

(3) Persoana aflată în conflict de interes are obligația să se retragă din comisiile de evaluare sau de supervizare în cazul respectiv. În caz contrar, retragerea poate fi cerută de persoanele interesate prin comunicarea faptelor de incompatibilitate conducerii UCCM.

(4) În situațiile în care cazurile menționate, nu pot fi evitate (când persoanele care evaluatează și care se găsesc într-un conflict de interes sunt singurele abilitate să realizeze evaluarea) este necesară numirea unei terțe persoane care să supravegheze conflictul.

Art.19. Prevenirea și combaterea corupției

(1) Prevenirea și eliminarea potențialelor conduite de corupție în mediul academic constituie o componentă de bază a eticii universitare și o obligație morală a fiecărui angajat al ASEM, deoarece corupția generează un tratament inechitabil, nedreptăți și favoritisme, creează suspiciuni și neîncredere în valoarea diplomelor și competența profesională a absolenților.

(2) UCCM se angajează să sancționeze sever din punct de vedere instituțional atât actele evidente de corupție - mită și tentativă de mituire (în bani sau în servicii), realizate direct sau prin intermediari, cât și pe cele mai puțin vizibile, dar la fel de nocive (traficarea clientelară a examenelor sau concursurilor pentru ocuparea posturilor, inclusiv practicarea „intervențiilor” ierarhice sau colegiale etc.).

(3) Printre cele mai grave forme de corupție posibile în mediul universitar se consideră:

a) **traficarea examenelor de orice fel** (admitere, absolvire, examene la discipline, doctorat, vânzarea, cumpărarea sau substituirea de lucrări scrise, proiecte etc.) **contra bani, obiecte sau servicii**;

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Ediția: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 8 / 12
--	---	--

- b) solicitarea de către membrii personalului universitar, inclusiv prin intermediari, de bani sau cadouri, precum și tentativa de mituire sau mituirea acestora, precum și cointeresarea sub orice alte forme;
- c) adunarea de fonduri de la studenți pentru cadouri sau pentru acoperirea costului meselor și a băuturilor oferite cadrelor didactice care participă la examenele de licență , la evaluarea lucrărilor de licență, a tezelor de master sau de doctor etc.;
- d) solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul bunăvoiinței.

(4) Hărțuirea, sub orice formă, nu este permisă în mediul academic.

(5) Este intolerabilă orice activitate/acțiune sau aspect comportamental, din mediul academic sau din afara lui, ce lezează demnitatea umană sau deontologia universitară.

(6) **Cazurile de corupție propriu-zisă și formele de corupție universitară, inclusiv tentativele de corupere, se sancționează potrivit legii și/sau instituțional, în funcție de gravitatea faptei, procedându-se de la avertisment până la eliminarea din UCCM.**

Art.20. Onestitatea academică și corectitudinea intelectuală

(1) Lipsa de onestitate academică semnifică toate tipurile de activități care împiedică educația instituționalizată, dezvoltarea cunoașterii, evaluarea corectă a performanței studenților, cadrelor didactice și altor categorii de angajați.

(2) Cele mai frecvente situații de lipsă de onestitate se consideră:

- a) **plagiatul** - preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor și prezentarea lui ca aparținând propriei persoane;
- b) **copiatul** - înșelăciunea, care se referă la fapta sau tentativa de a folosi sprijin neautorizat din partea unor persoane, folosirea unor materiale de documentare interzise în timpul examinării etc.;
- c) **fabricarea datelor** - utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment sau unei cercetări, citarea unor articole inventate;
- d) **autoplagliatul** - predarea acelorași teme și lucrări pentru mai multe discipline și examene;
- e) **modificarea** datelor din dosarul personal de concurs/ angajare și includerea unor date nereale în CV-ul personal;
- f) **facilitarea** oricărei forme de înșelăciune de către orice persoană;
- g) **avantajele obținute prin mijloace ilicite**, precum:
 - **ascunderea unor informații** care au utilitate publică pentru toți membrii comunității;
 - **împiedicarea unor colegi sau concurenți** să-și concentreze eforturile în scopul desfășurării unor activități programate;
 - **subminarea poziției sau activității** unor colegi sau concurenți prin distrugerea materialelor de informare și documentare etc.

(3) O acuzație de plagiat trebuie însoțită de dovada clară a plagierii prin indicarea textului preluat, inclusiv ale celor de pe Internet.

	Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității	
---	---	---

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Editia: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 9 / 12
--	---	--

(4) Lipsa de onestitate, în special furtul intelectual, se sancționează diferențiat
a) În cazul plagiatului și copiatului „studentesc”:

- la prima încălcare minoră, cadrul didactic, titularul cursului sau seminarului, după demontarea cazului de plagiat sau copiat, sancționează studentul prin atenționare și scădere notei, oferind sfaturi studentului cum să procedeze pe viitor. Încălcarea respectivă se notează în dosarul personal, pentru evidență și prevenirea repetării;
- în cazurile semnificative, de repetare a plagiatului minor, de plagiat extins sau total, nota va fi scăzută proporțional, până la anularea examenului;
- plagierea tezelor de licență sau de masterat se sancționează cu anularea examenului.
Toate tipurile de plagiat sunt notate în dosarul personal al studentului.

b) În cazul doctoranzilor și cadrelor didactice:

- pentru plagiatul minor sau involuntar, se aplică direct avertismentul;
- în cazul plagiatului semnificativ, pedepsele merg până la retragerea dreptului de practică sau exmatricularea de la doctorat fără drept de reînscriere;
- în cazul publicării unei lucrări plagiate de către cadrul didactic, cercetător sau doctorand se dă curs prevederilor legislației privind dreptul de autor.

Art.21. Asigurarea transparenței

- (1) Pentru asigurarea transparenței, informația de interes public se plasează pe pagina web a UCCM, de asemenea, pot fi utilizate și alte mijloace de informare în masă.
- (2) Criteriile de selecție pentru ocuparea posturilor didactice și administrative se precizează cu rigurozitate și fără echivoc, fiind respectate prevederile legale și fiind asigurată publicitatea acestora.
- (3) Studenții și ceilalți beneficiari ai procesului de instruire au dreptul la informații clare și precise despre criteriile și baremele (grilele) de evaluare la examene de la începutul cursului, precum și la explicații privind notele obținute. De asemenea, transparența va fi respectată și în cazul repartizării studenților în cămine.
- (4) Se interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii comunității UCCM și publicul larg.

Art.22. Respectarea principiului profesionalismului și responsabilității

- (1) Fiecare membru al comunității universitare își asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea activităților desfășurate.
- (2) Cadrele didactice au obligația profesională să cunoască în detaliu disciplina pe care o predau, asigurându-se că întregul conținut al cursului este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ.
- (3) Încălcarea responsabilităților profesionale și obligației de actualizare a materiei se sancționează începând cu somarea persoanei în cauză spre conformare. Dacă aceasta, în

Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova
Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Editia: 1 Revizia: 0 Data: 28.05.2015 Pagina 10 / 12
--	---	---

timpul rezonabil acordat, nu se conformează, cadrul didactic în cauză este eliberat de sarcinile didactice și de cercetare, conform prevederilor legislației muncii.

(4) Colaborările sau alte obligații profesionale externe ale personalului didactic și celui administrativ nu trebuie să afecteze îndeplinirea integrală a sarcinilor profesionale ale acestora.

(5) Se interzice reprezentarea intenționată a părerilor personale drept puncte de vedere ale UCCM.

(6) Universitatea aderă la valoarea toleranței față de diferențele între oameni, între opinii, credințe și performanțe intelectuale.

(7) Universitatea interzice formarea de grupuri informale de persoane pe interes, care, prin umilire, dispreț, dezinformare, anonimat subminează valoarea și demnitatea altor persoane.

(8) Universitatea sanctionează organizatorii ideologici, care acționează în mod direct sau ascuns asupra grupurilor de persoane de interes pe verticală (cadre didactice, doctoranzi, masteranzi, studenți,etc.) indiferent de funcția deținută.

(9) Universitatea garantează membrilor săi dreptul de a critica public, întemeiat și argumentat încălcările standardelor profesionale și de calitate, ale drepturilor acestora.

Art.23. Asigurarea respectului și toleranței

- (1) Respectul față de ceilalți se demonstrează prin abordarea rațională și rezonabilă a disputelor personale și profesionale, renunțându-se la formulele inacceptabile ale atacurilor la persoane. Respectul și toleranța trebuie să se manifeste atât pe orizontală – între persoane cu același statut, cât și pe verticală, în relațiile ierarhice sau de la cadru didactic la student. Lipsa respectului și toleranței în relațiile ierarhice pe verticală poate conduce la abuz de putere, hărțuire, insultă și inechități.
- (2) Este de datoria fiecărui membru al comunității UCCM să nu practice dar să combată xenofobia, rasismul și șovinismul, misoginismul, hărțuirea sub orice formă (inclusiv sexuală), insulta și să accepte diversitatea convingerilor filozofice, religioase, politice etc.
- (3) UCCM cere tuturor membrilor comunității universitare o deplină moralitate atât în perimetru instituției cât și în exterior.
- (4) Dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a persoanelor și propriei instituții și a altor instituții universitare se sanctionează conform legislației și/sau moral, după caz, în funcție de gravitatea abaterilor.
- (5) Comportamentul insultător se sanctionează proporțional cu formele sale concrete de manifestare și urmările produse.

 UCCM	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1 Revizia: 0
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Data: 28.05.2015

CAPITOLUL III. COMISIA DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art.24. Coordonarea și monitorizarea aplicării principiilor prevăzute de prezentul Cod de Etică Universitară este asigurată de către **Comisia de Etică a UCCM**, ce reprezintă un organ independent constituit prin decizia Senatului UCCM.

Comisia de Etică Universitară activează în baza Regulamentului propriu și este alcătuită din 9 persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală: 4 cadre didactice, de diferite niveluri, câte un reprezentant din fiecare facultate a UCCM, 3 reprezentanți ai studenților, 2 reprezentanți ai personalului administrativ dintre care 1 , de regulă, consilierul juridic sau managerul resurselor umane.

Nu pot fi membri ai Comisiei de Etică Universitară persoanele care ocupă funcții de conducere la nivelul instituției și la nivelul facultății.

Art.25. Comisia de Etică dispune de următoarele atribuții:

- a) ia măsuri pentru aplicarea Codului de Etică;
- b) analizează și soluționează reclamațiile și sesizările referitoare la abaterile de la etica universitară,
- c) informează conducerea UCCM asupra cazurilor care sunt recomandate pentru sancționare și urmărirea aplicării sancțiunilor;
- d) întocmește un raport anual cu privire la respectarea principiilor și prevederilor Codului de Etică la UCCM;
- e) propune și promovează eventuale modificări sau amendamente ale Codului de Etică.

Art.26. Ședințele Comisiei de Etică vor avea loc trimestrial sau după caz, ori de câte ori este necesar.

Sesizările adresate Comisiei de Etică se fac în scris, fiind depuse în cutiile pentru propuneri și sesizări, transmise on-line pe site-ul UCCM sau prezentate la oficiu. Comisia poate decide să nu ia în considerare sesizările anonime.

Comisia se reunește în ședințe extraordinare în cel mult 15 zile de la depunerea sesizării.

Art.27. În urma examinărilor, cercetărilor efectuate, Comisia elaborează un raport. Atunci când cele sesizate se confirmă întru totul sau în parte, raportul se înaintează Rectoratului cu propuneri privind măsurile ce se impun a fi luate. Comisia de Etică universitară adoptă hotărârile cu majoritatea simplă a membrilor prezenți, dacă numărul acestora reprezintă cel puțin 2/3 din totalul membrilor cu drept de vot.

Atunci când cele semnalate nu se confirmă, raportul se păstrează la Comisie. O copie a acestui raport se poate înmâna celui învinuit la cererea acestuia.

În toate situațiile, persoana care a formulat sesizarea va fi înștiințată de rezultatul examinării prin înmânarea unei copii a raportului.

	SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII	Ediția: 1
	MOLDCOOP UNIVERSITATEA COOPERATIST-COMERCIALĂ DIN MOLDOVA (UCCM)	Revizia: 0
		Data: 28.05.2015
		Pagina 12 / 12

CAPITOLUL IV. DISPOZIȚII FINALE

Art.28. Prezentul Cod se completează cu alte prevederi referitoare la comportamentul, conduita morală și profesională a personalului didactic și administrativ, reieșite din legislația în vigoare, ordinele Ministerului Educației, Biroului Executiv a Moldcoop-ului și deciziile Senatului UCCM.

Art.29. Prezentul Cod de Etică universitară intră în vigoare odată cu aprobarea lui de către Senatul UCCM.

	Prezentul regulament este proprietatea Universității Cooperatist - Comerciale din Moldova Este interzisă multiplicarea și difuzarea acestuia fără acordul conducerii Universității	
---	---	---